

VANHUSTYÖ VELLOO KRIISSISSÄ VUODESTA TOISEEN

Vanhustenhoitoon liittyvät ongelmat on viime vuosien aikana olleet mediassa vahvasti esillä. Ongelmien korjaamiseksi on ollut vireillä vuosien saatossa runsaasti erilaisia kehittämistoimia, viimeisimpänä isona uudistuksena vuonna 2015 voimaan astunut vanhuspalvelulainsäädäntö (laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalouksista). Lain voimaantulon jälkeen julkinen keskustelu ikääntyneiden hoivaan liittyvistä ongelmista ei ole vaiennut. Päinvastoin. Usein poliittinen keskustelu kärjistyy kysymykseen siitä, onko kyse talouden ongelmista, toimintatapojen kehittämisestä vai olemassa olevien resurssien riittävyydestä.

Sosiaalialan sosionomien ja ohjaajien jäsenistö työskentelee vanhustyön arjessa mm. palvelutarpeen arvioinnin ja sosiaaliohjauksen ammattilaisina sekä muissa vanhustyön tehtävissä, jolloin näkee alan todellisuuden päivittäisessä työssään. SOLAn hallitus toteaa käsityksen laadukkaasta vanhustenhoidosta olevan harha ilman riittävää resurssointia. Nämä ongelmat ovat todellisia. Tästä kielii mm. mediassa esiin noussut tapaus ”haamuhoitajista”, jolla tarkoitetaan sitä, että toteutuneille työvuorolistoille on lisätty työntekijöitä, jotka eivät ole koskaan työvuoroissa todellisuudessa olleet. Tässä yhtälössä kärsivät niin vanhusasiakkaat kuin heidän palveluistaan vastaava henkilöstö. Ala tarvitsee koulutettuja ammattilaisia huolehtimaan ikääntyvästä väestöstä.

Alaan liittyy monenlaisia haasteita. Listan kärjessä lienee palkkaus. Ala ei houkuttele uusia osajia, koska se on kehnosti palkattu. Palkka puhuu arvostuksen puolesta. Toinen iso ongelma on puitteet, jossa työtä tehdään. Se kuormittaa, koska on niin heikosti resurssoitua. Ikääntyneitä ei voida auttaa ja palvella puhumattakaan hoitamisesta minimiajassa niin, että se olisi eettisesti kestävä. Kotihoidon asiakkaat kuvaavat hoitajien käynnejä kotihoidon hoitokäynnin sijaan hoivahypyiksi. SOLAn hallitus haluaa nostaa esiin sen, että ikääntymisen tulisi olla arvokas ja mieluinen elämänvaihe, josta pitää voida nauttia. Näin ollen sosiaalisten kontaktien ylläpitämisen tukeminen pitää olla muutakin, kuin kiireessä tehty hoivahyppy.

Yhteiskunnallinen keskustelu Suomen vanhustenhoitoon liittyvästä laadusta on ollut hyvin negatiivisempainotteista. Varsinkin vanhusten laitoshoidon on kritisoitu erityisen paljon. SOLA peräänkuuluttaa laajemman yhteiskunnallisen keskustelun tarpeellisuutta siitä, kuinka ikääntymisen tuoma haaste yhteiskunnassamme ratkaistaan ja mikä on yhteiskunnan rooli ja vastuu.

Sosiaalialan sosionomit ja ohjaajat SOLA ry

Hallitus

Lisätietoja antaa yhdistyksen puheenjohtaja Kari Bagge, puh 044 7736 190 / puheenjohtaja@sola.fi